

Sjöbo - en plats för tillväxt.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Malenagymnasiet läsåret 2023 - 2024

**Enligt diskrimineringslagen
(2008:567,2017:1128)
samt
Skollagen
(SFS 2010:800)**

Upprättad: 2023-08-01
Gäller till: 2024-07-31
Fastställd av: Petra Roth

Verksamhetsformer som omfattas av planen är Gymnasieskolan,

Innehåll

Sjöbo utbildningscentrums vision	3
Malenagymnasiets mål 2023 – 2024	
Utvärdering 2022/2023	3
Kartläggningsmetoder	4
Nulägesanalys	4
Delaktighet	5
Främjande och förebyggande åtgärder på Malenagymnasiet för att förebygga och förhindra kränkande behandling	6
Aktiva åtgärder 2023/2024 utifrån diskrimineringslagstiftningen	6
Kön	6
Etnisk tillhörighet	7
Religion eller annan trosuppfattning	7
Funktionsnedsättning	7
Könsöverskridande identitet eller uttryck	8
Sexuell läggning	8
Ålder	8
Sjöbo utbildningscentrums åtgärdande arbete	9
Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och/eller kränkning.	9
Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en annan elev.	9
Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av personal.	10
Bilaga 1 - Vad säger lagen?	11
Bilaga 2 - Definition av begreppen främjande-, förebyggande- och åtgärdande arbete	15
Bilaga 3 - Rutin, Misstanke om kränkande behandling	16
Bilaga 4 Lathund för ett första samtal utifrån misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	18

Sjöbo utbildningscentrums vision

En trygg miljö är en grundförutsättning för lärande och utveckling. Vår vision är en skola som präglas av ett öppet klimat med respekt för människors olikheter. Alla ska ha möjlighet att ge uttryck för sin personlighet och egenart utan risk för att utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. ” Trivs du så lyckas du” är vår vision.

Genom den här planen vill vi driva ett arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter för våra elever samt för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi vill hitta och stärka de positiva förutsättningar som finns för detta. Vi vill också säkra hanteringen av de ärenden som uppkommer, så att alla vet vem som agerar och hur.

Malenagymnasiets mål 2023/2024

- Alla elever ska känna studiero på lektioner
- Alla elever ska känna sig trygga på skolan

Utvärdering läsåret 2022/2023

Kartläggningsmetoder

- Utvecklingssamtal.
- Trivselenkät.
- Elevsamtal årskurs 1.
- Observationer i lektionssalar och i utemiljön

Nulägesanalys

Under vårterminen 2023 besvarade eleverna den årliga Trygghetsenkäten. Detta är ett arbetsmaterial som vi valt att använda årligen för att mäta tryggheten bland våra elever. Efter att Elevhälsan har sammanställt resultaten tas detta upp med Malenagymnasiets elevskyddsombud. Här lyfter vi det som är avvikande i både positiv och negativ riktning, samt diskuterar hur vi kan göra miljön bättre. Efter diskussioner med elevskyddsombuden gör Elevhälsan en sammanställning och delger det för personalen på skolan. I elevskyddsombuden finns det representanter från alla årskurser och program.

På frågan om “Känner du dig orolig för att bli illa behandlad eller utsatt för kränkande behandling i skolan?” Har vi förbättrat våra resultat, vilket innebär att det är färre elever som känner sig oroliga. . På frågan “ Finns det personal på skolan som du känner att du kan prata med och få hjälp av om du skulle bli illa behandlad eller utsatt för kränkande behandling i skolan?” Har vi procentuellt förbättrat resultaten sedan 2022. Personalen jobbar aktivt med att bygga goda relationer. Detta är ett pågående arbete, som all personal ser har en god effekt för måluppfyllelse och trygghet, detta bekräftar enkäten med närmare 90 % av svaranden uppger att de pratar med sin mentor om de behöver. På frågan om “Hur upplever du tryggheten på olika ställen?” visar årets mätning att eleverna upplever att tryggheten har minskat på samtliga platser på skolans område. Enkäten visar också att kränkningar ofta sker via sociala medier, vilket gör det svårare för skolan att se kränkningarna om eleverna väljer att inte berätta.

“Har du blivit illa behandlad eller utsatt för kränkande behandling av någon elev/elever det senaste läsåret här på Malenagymnasiet? (Med kränkningar menas att någon behandlat dig så att du känt dig ledsen, sårad eller mindre värd.)” Svaren här var oroväckande, 13 elever svarade att det skett vid mer än 6 tillfällen.

Diskussioner från Elevskyddsombuden:

“Det ska gå att skämta med lärarna”

“Bra om läraren frågar om var gränsen går”

“Jargongen behöver inte vara dålig utan det skapa samhörighet också”

“Vi har bra relationer med lärarna det känns nästan som vi är arbetskamrater” (FT elev åk2)

“Bra att lärarna är olika man kan prata med flera”

“Beror lite hur man som elev säger till lärarna hur dom ska uppfatta det man säger”

“ Man tänker nog inte alltid på vad man säger”

Vad är bra eller mindre bra med Malenagymnasiet:

- Trygg och liten skola bra, relationer med lärarna, bra mat och bra utbildning.
- Roligt både med lärare och elever.
- Lärarna har ibland för låga förväntningar för man är van vid elever som inte vill prestera. Lärarna gör det enkelt för sig själv.
- Lärarna bryr sig mindre här om du struntar i det.
- Eleverna ges för stort utrymme/möjligheter vilket gör att man lättare skjuter på saker och/eller inte kommer (orsak till hög frånvaro).
- Många gör inget så hänger man på varandra

Sammanfattning:

Vi kan se att 25 elever upplever att de blivit utsatta för kränkande behandling vid något tillfälle, 13 av dessa elever uppger att det skett vid upprepade tillfällen. Många elever uppger att kränkningar via sociala medier är vanligt. I enkäten uppger fler elever i år jämfört med föregående år att det har pratats med någon personal. Det är fortfarande så att ca 25% säger att de inte pratat med någon om det, vilket gör att vi behöver bli bättre på att upptäcka dessa elever, det som gör det svårt är att många av de kränkningar elever beskriver att de utsatts för sker via sociala medier, där vi har svårt att kontrollera.

Vi kan också se att vi inte i den utsträckning som vi borde ha gjort, anmält händelserna i DF respons så att de finns dokumenterade där. Däremot så har arbetet med elever som uppgett att de varit kränkta, inte varit eftersatt och de insatser som gjorts för att komma tillrätta med kränkningar har dokumenterats på annat sätt. Skolan kommer under året att arbeta med att bli bättre på att dokumentera i DF respons.

Målen som satts upp för kommande läsår, går i linje med flera av de mål vi satt upp i skolans

utvecklingsplan.

- *engagera/ motivera en del elever*
- *anpassa undervisningen/närmiljön/tillgängligheten till elevgruppen (eleverna har olika behov och förmågor).*
- *skapa trygghet i klassrummet*

Delaktighet

Malenagymnasiet arbetar aktivt med att skapa en demokratisk dialog mellan skola och elever. Vår värdegrund och vision om att alla elever ska bemötas med förståelse och respekt genomsyrar arbetet på skolan under hela dagens verksamhet.

Personalen arbetar i det vardagliga för att främja studiero, trygghet och inkludering. Elevhälsan arbetar aktivt kring frågorna, exempelvis genom regelbundna EHT-möten och genom att personal från elevhälsan besöker klasserna under lektionstid.

Skolledningen på Malenagymnasiet har regelbunden kontakt med skolans elevskyddsombud.

Vårdnadshavarna får information om skolans "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" årligen. Plan mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig på Malenagymnasiets hemsida.

Främjande och förebyggande åtgärder på Malenagymnasiet för att förebygga och förhindra kränkande behandling

- Vår vision är att lärmiljön ska vara så flexibel som möjligt. Det ska finnas grupprum, större och mindre salar, möjlighet att både öppna upp, få in ljus men också skärma av.
- Vi tillämpar system med mentorer där varje elev ska få stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt. Mentorerna ska ha vetskap om varje elevs studiesituation och stödja dem för att uppnå sina mål.
- Alla elever i årskurs 1 erbjuds hälsosamtal med skolsköterska där frågor om elevernas välbefinnande och trivsel tas upp.
- Elevhälsan har regelbundet träffar med arbetslagen för avstämning av situationerna i klasserna utifrån innehållet i plan mot kränkande behandling och diskriminering.
- Elevhälsan träffas varannan vecka för uppföljning av elever i svårigheter.
- All personal skall förvissa sig om att elever inte blir utsatt för någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Trygghet och trivsel är en stående punkt vid utvecklingssamtalen en gång per termin.
- Om personalen uppmärksammar någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska anmälan upprättas i DF respons och som då kommer till rektor.
- Vid varje läsårsstart besöker elevhälsan de nya eleverna i årskurs 1 för presentation och kontaktskapande.
- Plan mot kränkande behandling och diskriminering ska vara ett levande dokument, som finns tillgängligt på skolans webbplats. Efter varje revidering uppdateras all personal om innehållet.
- Plan mot kränkande behandling och diskriminering går igenom som en del av årskurs 1-elevernas introduktionsprogram.
- Under läsåret genomför elevhälsan enskilda samtal med varje elev i åk 1 utifrån studiero, trygghet och trivsel. Vid behov deltar elevhälsan även på utvecklingssamtal.
- Under läsåret strävar vi efter att genomföra programöverskridande aktiviteter, för att öka förståelsen och sammanhållningen mellan eleverna.
- Vi strävar efter elevaktiv demokrati både formellt och informellt mellan lärare och elever.

Aktiva åtgärder 2023/2024 utifrån diskrimineringslagstiftningen

Skolans personal arbetar utifrån allas lika värde. Genom att själva vara goda förebilder vad gäller språk och handlande, samt att uppmärksamma eventuella kränkningar, vägleder de eleverna till att skapa en god arbetsmiljö.

Kön

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig sedda och hörda, samt känna att de har lika stort inflytande på lektionerna och över verksamheten oavsett kön.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vi tänker på att fördela ordet vid handuppräkning mellan pojkar och flickor.
- Vi lyfter och problematiserar frågor, attityder och syn som rör könsroller.

Etnisk tillhörighet

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig lika mycket värda oavsett bakgrund och etnisk tillhörighet.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vi arbetar medvetet med arbetsområden där vi belyser människors olika livsvillkor och tar gärna hjälp av skönlitteratur samt bilder och strömmande media för att ge en aktuell bild av livsvillkor i andra länder.
- Vi arbetar med etiska frågor där vi diskuterar hur man bör förhålla sig till varandra för att alla ska må bra och känna trygghet när vi kommer till skolan.
- Vi uppmärksammar elevers flerspråkighet på ett positivt sätt och poängterar fördelen med att kunna kommunicera på mer än ett språk.

Religion eller annan trosuppfattning

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever oavsett trosuppfattning behandlas likvärdigt och ges möjlighet att utöva sin tro.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vid högtider diskuterar vi olika religioners traditioner och festdagar.
- Vi serverar mat som alla kan äta oavsett trosuppfattning.

Funktionsnedsättning

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig accepterade för sin egen person och kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar och behov.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vid schemaläggning skall hänsyn tas till elevers särskilda behov. Det kan gälla t. ex förflyttning och möjligheten att delta i aktiviteter såväl inomhus som utomhus.

- Vi erbjuder olika strategier/ lösningar för att underlätta för den enskilde eleven att lyckas. Det handlar om att anpassa miljön, organisera gruppindelningar samt att tillhandahålla kompensatoriska hjälpmedel.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig accepterade för sin egen person.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vi fångar elevernas tankar och känslor kring frågor som uppstår.

Sexuell läggning

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig accepterade för sin egen person

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Vi genomför elevsamtal för att fånga upp vad eleverna känner, tycker och tänker.
- Vi tar upp det som aktualiseras i nyheterna.

Ålder

Mål:

På Malenagymnasiet ska alla elever känna sig sedda och hörda samt känna att de har inflytande på undervisningen oavsett ålder.

Utvärdering av mål:

Utvärderas genom den årliga trygghetsenkäten, utvecklingssamtalen och regelbundna möten med elevskyddsombuden.

Så här arbetar vi:

- Tydlighet med att förklara varför vi tar beslut som styrs utifrån vilken ålder eleven har.

Sjöbo utbildningscentrums åtgärdande arbete

Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och/eller kränkning.

För att säkerhetsställa arbetet med främjande av likabehandling tar skolan tag i alla observerade och rapporterade händelser där diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har förekommit eller misstänks ha förekommit. Kränkande behandling kan se olika ut och därför kan det vara aktuellt med olika typer av åtgärder. Dessa kan vara på individnivå, grupp- och/eller organisationsnivå.

Våra rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Vi analyserar resultat från kartläggningar
- Elevsamtal

Våra rutiner för att utreda diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Ytterligare observationer
- Intervjuer med elever, föräldrar och personal
- Dokumentation i DF Respons

Våra rutiner för att åtgärda diskriminering, trakasserier och/eller kränkning är som följer:

- Åtgärder sätts in utifrån händelsens karaktär.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en annan elev

Åtgärder sätts in direkt. Alla steg dokumenteras.

- Upptäcka kartläggningar, goda relationer
- Utreda observationer, elevsamtal
- Åtgärda utifrån händelsens karaktär
 - Direkt tillrättavisning av den personal som uppmärksammat händelsen.
 - Samtal med inblandade parter (För *Lathund för ett första samtal utifrån misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling* se bilaga 4)
 - Anmäler omedelbart händelsen till rektorn via DF respons. Rektorn beslutar om utredning ska påbörjas
 - Utsedda personer i elevhälsan och i arbetslagen ansvarar för att utredning genomförs, dokumenteras och att lämpliga åtgärder vidtas och följs upp.
 - Omyndig elevs vårdnadshavare kontaktas alltid, av rektorn utsedd person, när utredning påbörjas.

Det sker kontinuerlig utvärdering av de insatta åtgärderna i personalgruppen. Denna utvärdering planeras in när åtgärderna sätts.

På Malenagymnasiet sätts åtgärder in skyndsamt vid signal om diskriminering, trakasserier och/eller kränkning (bilaga 3)

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av personal

Då personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen som arbetar på skolan skall en utredning skyndsamt.

1. Rektor kallar elev som känner sig utsatt till samtal om det inträffade
2. Rektor dokumenterar i DF respons
3. Rektor kallar till samtal med berörd personal och beslutar om åtgärder
4. Rektor återkopplar muntligt till elev och omyndig elevs vårdnadshavare
 - Om möjligt direkt samtal med inblandad personal och eleven.
 - Anmäler omedelbart händelsen till rektorn muntligt. Anmälan följs sedan upp skriftligt i DF respons. Skyldigheten att utreda kvarstår dock även om anmälan är muntlig.
 - Rektorn beslutar om utredning ska påbörjas.
 - Rektorn ansvarar för att utredning genomförs, dokumenteras och att lämpliga åtgärder vidtas och följs upp.
 - Omyndig elevs vårdnadshavare kontaktas alltid av rektorn av utsedd person när utredning påbörjas.

I alla fall där en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ska rektorn skyndsamt informera huvudmannen om händelsen, utredningen och åtgärderna.

Om en elev själv utsätts för, eller uppmärksammar att någon elev eller någon bland personalen utsätter en annan elev, för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, uppmanas denne att informera personalen om händelsen som sedan går vidare enligt arbetsgången ovan. Skolans skyldighet att utreda gäller även om anmälan inkommer anonymt från en elev.

Elevhälsan ansvarar för att djupare analysera uppmärksammade fall för att utveckla generellt förebyggande åtgärder såsom exempelvis förändringar i den fysiska miljön eller när det gäller bemötande och liknande.

Bilaga 1 - Vad säger lagen?

Det finns två lagar som har som gemensamt syfte att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Från den 1 januari 2009 finns bestämmelser om detta, dels i gällande skollag (SFS 2010:800), dels i de delar av diskrimineringslagen (2008:567) som rör utbildningsområdet. Det finns också en förordning (2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med "Planen mot diskriminering och kränkande behandling".

Tillsammans förbjuder diskrimineringslagen och skollagen diskriminering och kränkande behandling. De kräver att all skolverksamhet:

- arbetar målinriktat för att främja barns och elevers rättigheter och möjligheter.
- arbetar målinriktat för att förebygga trakasserier och kränkande behandling av elever.
- utreder trakasserier eller andra kränkningar som äger rum i eller i samband med verksamheten och åtgärdar det som har hänt.
- varje år upprättas en plan mot diskriminering och kränkande behandling med en översikt över de insatser som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller tillgänglighet, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Med begreppet **likabehandling** menas att alla barn/elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Diskriminering är att ett barn eller en elev, eller en särskild grupp, behandlas sämre än andra utifrån skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna. I förskolan/skolan är det bara huvudmannen (familjenämnden) eller personalen som kan diskriminera eftersom det krävs någon form av makt för att kunna missgynna någon på det sättet att det blir diskriminering. Det finns direkt och indirekt diskriminering.

Direkt diskriminering är orättvis behandling eller missgynnande av ett barn eller en elev som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. En skola får till exempel inte neka att ta emot en elev på grund av att den är rullstolsburen.

Indirekt diskriminering är att diskriminera genom att behandla alla lika. Det kan finnas regler som verkar neutrala men som utifrån diskrimineringsgrunderna får en diskriminerande effekt. Om exempelvis alla elever serveras samma mat diskrimineras i praktiken de elever som av religiösa skäl behöver annan mat.

Mobbning syftar såväl på fysiska och psykiska handlingar som på uteslutning, ryktesspridning, tillmälen med mera. Mobbing är när ont uppsåt finns och en person upprepade gånger under en

viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer och att det råder maktobalans.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker elevs värdighet. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till detta. Vid kränkande behandling behöver det inte finnas ett ont uppsåt utan att den som är kränkt avgör vad som är kränkning. Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk (slag knuffar)
- Verbal (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocial (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, meddelanden på olika sociala medier)
- Materiell kränkning (förstöra kläder, punktera cykeldäck)

Kränkande behandling kan ske vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. Mobbning är en form av kränkande behandling.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Tillrättavisning för att upprätthålla ordningen och följa förskolans och skolans regler är inte vare sig mobbning, trakasserier eller kränkande behandling, så länge den görs utifrån en god människosyn.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Rasism är att behandla människor olika utifrån hur de ser ut eller vad de har för bakgrund.

Främlingsfientlighet är en stark eller irrationell motvilja eller rädsla för människor från andra länder.

Homofobi och bifobi är att någon tycker att det är fel att vara homo eller bisexuell.

Barn är den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg enligt skollagen.

Elev är den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen.

Personal är alla anställda eller uppdragstagare inom verksamhet kring omsorg och utbildning.

Vilka är diskrimineringsgrunderna?

De åtta diskrimineringsgrunderna som diskrimineringslagen anger är kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och tillgänglighet.

Kön, är att någon är kvinna eller man, flicka eller pojke.

Könsidentitet eller könsuttryck är att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet, är det nationella eller etniska ursprunget, den hudfärg eller liknande, som en person har.

Religion eller annan trosuppfattning, omfattas av skyddet mot diskriminering, exempelvis muslimer, kristna, buddhister och ateister.

Funktionsnedsättning, beskriver nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är.

Sexuell läggning, är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder, med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

Tillgänglighet. Lagen klassar bristande tillgänglighet i alla skolformer som diskriminering. Bestämmelserna innefattar såväl undervisning som lokaler.

Vem bevakar så att lagarna följs?

Barn- och elevombudet (BEO) ska ta tillvara barn och elevers rättigheter. De utreder bland annat anmälningar om kränkande behandling.

Så här kontaktar du Barn och Elevombudet:

Barn och Elevombudet
Skolinspektionen.
Box 23069, 104 35 Stockholm
Ring på: 08-586 08 000
E-post: beo@skolinspektionen.se
www.skolinspektionen.se/beo

Den som är elev, vårdnadshavare eller arbetar inom skolan och vill få råd kan kontakta en av BEO's jurister direkt, läs mer om det på BEO's webbplats.

När du skriver till BEO blir ditt brev offentligt. Med det menas att den som vill kan få läsa det. Skolinspektionen kan hemlighålla delar som rör personliga uppgifter om en enskild person. Följande kan vara viktigt att förbereda innan kontakt tas med BEO:

- Namn, adress, telefonnummer, men det finns även möjlighet att vara anonym.
- Namn och adress på skolan.
- En beskrivning av vad som hänt.
- Hur länge har kränkningarna pågått?
- Om du har pratat med någon i skolan om det som hänt och i så fall vem.
- Har personalen i skolan eller någon annan försökt hjälpa dig.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar att diskrimineringslagen följs.

Så här kontaktar du Diskrimineringsombudsmannen:

Diskrimineringsombudsmannen
Box 3686, 103 59 Stockholm
Ring på: 08-120 20 400
Texttelefon: 08-120 20 820,
www.do.se

Ansvarsfördelning

Rektor har som huvudman ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som lagarna anger. Rektor ansvarar även för att ett värdegrundsarbete blir en del i arbetet med de nationella målen. En årlig plan upprättas och ska innehålla en redogörelse för mål och insatser som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter för alla barn och elever. Det ska också tydligt framkomma vilka insatser som verksamheten avser att påbörja eller genomföra under kommande år. En redovisning av hur de planerade insatserna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Ansvaret vilar även på rektor att all personal som arbetar i skolan får del av planen.

Personal har egenansvar att sätta sig in i lagarna och dess innebörd. Personal med pedagogiskt uppdrag ska aktivt och medvetet ta ansvar för såväl mål och riktlinjer som att kunskapskrav i läroplanen Lgr 11 efterföljs.

Eleven har en viktig betydelse för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både andra elever och med vuxna. Eleven ska ta del av skolans värdegrundsarbete. Som elev förutsätts man respektera andra, visa hänsyn, vara en god kamrat och vara ett gott föredöme.

Enligt Läroplanen för gymnasieskolan juli 2018 ska **alla som arbetar i skolan:**

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- i arbetet med eleverna verka för solidaritet med eftersatta grupper både i och utanför vårt land,
- aktivt främja likabehandling av individer och grupper,
- uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, och
- visa respekt för den enskilde eleven och ha ett demokratiskt förhållningssätt.
- i skolans arbete med normer och värden uppmärksamma de möjligheter och risker som den ökade digitaliseringen medför

Enligt Läroplanen för gymnasieskolan juli 2018 ska **läraren:**

- klargöra det svenska samhällets grundläggande demokratiska värden och de mänskliga rättigheterna samt med eleverna diskutera konflikter som kan uppstå mellan dessa värden och rättigheter och faktiska händelser,
- öppet redovisa och tillsammans med eleverna analysera olika värderingar, uppfattningar och problemställningar samt konsekvenserna av dessa,
- klargöra skolans normer och regler och hur dessa är en grund för arbetet, och
- tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen.

På Malenagymnasiet är det **rektors ansvar** att:

- årligen upprätta, utvärdera och revidera plan mot kränkande behandling och diskriminering i samarbete med personal och elever,
- se till att all personal, alla elever och alla vårdnadshavare känner till planen mot kränkande behandling och diskriminering,
- se till att utredning görs och att åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling förekommer,

- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Det är alla **elevers ansvar** att:

- påtala diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling som förekommer på skolan,
- ha kännedom om och följa planen mot kränkande behandling och diskriminering.

Bilaga 2 - Definition av begreppen främjande-, förebyggande- och åtgärdande arbete.

Främjande arbetet:

- syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde
- omfattar diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning tillgänglighet eller ålder)
- riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning

Förebyggande arbetet:

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker (ex. ordningsregler, träna empati osv)
- analysera kartläggningar
- utvärdera tidigare insatser
- identifiera riskerna och formulera konkreta och uppföljningsbara mål
- planera vilka insatser som ska genomföras under året
- göra eleverna delaktiga
- för att detta ska få effekt måste arbetet genomföras systematiskt

Det åtgärdande arbetet:

- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling – rutinerna ska framgå i planen
- påbörja genast när signal kommer
- vidtar åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas

Bilaga 3 - Rutin, Misstanke om kränkande behandling

Lagrum (lagrum, kommentarer som är relevanta) Skollagen (2010:800) 6 kap 10 §

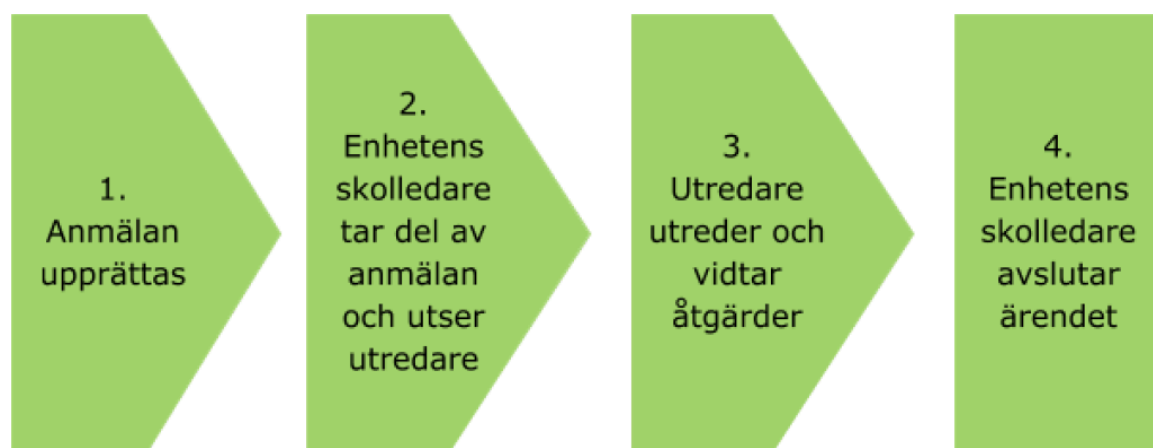
”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.” En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). ”För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.”

Delegation av beslut

Anmälan och utredning om kränkande behandling är inget beslut. Rektor kan överlåta utredningsuppdraget till annan befattningshavare.

Överlåtelse av arbetsuppgift

Huvudman överlåter till rektor/förskolechef att skyndsamt utreda och vidta åtgärder. Rektor/förskolechef kan överlåta utredningsuppdraget till annan.

Stödfrågor vid analys

Har alla inblandade kommit till tals?

Är det en engångshändelse eller har det skett vid ett flertal tillfällen?

Finns det ett maktförhållande mellan de inblandade?

Analysera om det är trakasserier, diskriminering, kränkning, mobbning eller annat (konflikt, bråk, olyckshändelse).

Sekretess

En anmälan och utredning om kränkande behandling är en allmän handling. Handlingarna kan omfattas av sekretess om de innehåller uppgifter om elevens personliga förhållanden (Offentlighets- och sekretesslag OSL 2009:400).

Bedömning om det går att lämna ut handlingen fattas av den som har handlingen i sitt förvar. Formellt beslut om avslag på begäran om utlämnande av handling fattas av förvaltningschef, bitr. förvaltningschef eller administrativ chef.

Registrering/arkivering

Registreras och arkiveras i DF respons

Bilaga 4 Lathund för ett första samtal utifrån misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Samtal kring diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan vara svåra att hålla och är ofta fulla av känslor. Rätt utförda kan de dock fungera som ett bra sätt att fånga upp både kränkta och kränkande elevers upplevelser och skapa en bra grund att bygga det fortsatta arbetet på. I inledningsskedet kan du som lärare tänka på följande för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för samtalet/samtalen.

- Diskutera inte den pågående situationen i klassrummet
- Ställ aldrig den kränkande personen till svars för det denne gjort inför hela klassen
- Sammanför inte den kränkta med den kränkande för samtal

Det är viktigt att den kränkta eleven inte ska behöva berätta om händelsen/händelserna vid för många tillfällen eller till för många personer. I det första samtalet bör du som lärare därför inte pressa fram mer information än vad som är nödvändigt för att göra en anmälan. Om eleven själv uttrycker en vilja att fortsätta samtalet är det såklart viktigt att du lyssnar och bekräftar eleven. Dokumentera vad som framkommit under samtalet som en del i den eventuellt kommande utredningen.

Ta elevens berättelse och känslor på allvar. Bekräfta känslorna utan att lägga ord i munnen på eleven och berätta för dem vad de känner. Var konkret i ditt bekräftande genom att t.ex. säga ”Jag förstår att du är ledsen”. Undvik att säga saker som ”Jag förstår hur du har det” då du faktiskt inte gör det.

Undvik att dra paralleller till dig själv och dina upplevelser och erfarenheter. Detta flyttar fokus från det aktuella problem som eleven har vilket är det ni faktiskt ska prata om.

Ibland är tystnaden den viktigaste delen i ett samtal. Våga vara tyst. Eleven kan behöva lång tid för att tänka efter och för att våga öppna upp sig.